

Duurzaamheidsmonitor Vleesvee 2023 - versie 22/12/2022

	Duurzaamheidsinitiatief	Verduidelijking	Controle	Aankruisvak	
Diergezondheid	1.1	De veehouder heeft een contract afgesloten met een vaste bedrijfsbegeleidende dierenarts.	contract voorleggen		
	1.2	De veehouder neemt bioveiligheidsinitiatieven en ziektepreventie: - voetbad voor bezoekers - bedrijfskledij/laarzen voor bezoekers; - vaccinatie van dieren - hygiënemaatregelen	Minstens 1 initiatief moet toegepast worden op het bedrijf om de maatregel te valideren. Initiatief nemen rond bioveiligheid is ook opgenomen in de sectorgids dierlijke productie. Preventieve aanpak via vaccinatie, hygiënemaatregelen (bv. kalverboxen reinigen en ontsmetten vooraleer nieuwe kalveren op te zetten, aparte kledij/laarzen	Nagaan of één of meerdere maatregelen aanwezig of genomen zijn. Vaccinatie is aan te tonen via factuur van de dierenarts, de aanwezigheid van vaccin, ..., of interview met de veehouder.	
	1.3	De veehouder beperkt de infectiedruk op zijn bedrijf door bij aankoop van dieren het aankoopprotocol toe te passen en de aangekochte dieren te screenen op infecties. Bij aankomst van de dieren op het bedrijf plaatst hij deze in quarantaine.		Het toepassen van het aankoopprotocol kan aangetoond worden via de analysesresultaten of facturen van analyses.	
	1.4	De veehouder volgt een aantal dierziekten actief op of bestrijdt deze: Neospora/Salmonella/mycoplasma/paraTBC/leverbot/leptospirose	Opvolging van dierziekten via screening en behandeling dieren	Voorleggen van analyserapporten	
	1.5	De veehouder beschikt over een jaarlijks herzien en beargumenteerd plan van aanpak voor verantwoord antibioticagebruik, gebaseerd op bacteriologisch onderzoek en antibiogrammen.	Analyseverslagen bacteriologisch onderzoek en bijhorende antibiogram		
	1.6	De veehouder maakt gebruik van halsbanden en andere technische hulpmiddelen om de diergezondheid op te volgen en te bevorderen.			
	1.7.1	Geen externe aankoop van dieren voor het veebedrijf			
	1.7.2	Indien externe aankoop: Aankoop van dieren volgens aankoopprotocol (DGZ, ARSIA of ander erkend labo)			
Dierenwelzijn	2.1	De veehouder heeft aandacht voor gezonde klauwen van de dieren: - minstens jaarlijks klauwen van de fokdieren laten verzorgen door externe klauwverzorger/dierenarts - zelf de klauwen van de fokdieren verzorgen (eigen klauwverzorgingsbox)	Aandacht voor klauwen kan via: - jaarlijks klauwen van de fokdieren laten verzorgen door externe klauwverzorger/dierenarts - zelf de klauwen van de fokdieren verzorgen (eigen klauwverzorgingsbox) - aandacht voor mineralenhuishouding dieren	controle via factuur externe klauwverzorger of aanwezigheid eigen klauwverzorgingsbox, of rantsoenberekening, factuur mineralenaankoop	
	2.2	Het bedrijf is schurftvrij of de veehouder bestrijdt schurft bij de probleem dieren.		actieplan voorleggen of aanpak schurftbestrijding via TVD document of aantonen scheren en behandelen of interview veehouder en visuele controle dieren)	
	2.3	Bij de opgestalde dieren wordt in het najaar de rug geschoren	Bij twijfel: nakijken of er een scheerapparaat aanwezig is.		
	2.4	De runderen hebben in het kader van eigen vachtverzorging toegang tot een koeborstel.	"Ja" indien het bedrijf over minstens 1 koeborstel beschikt. (aanbeveling 1 koeborstel per box met zoogkoeien of vaarzen)		
	2.5	De koeien in reproductie hebben toegang tot de weide tijdens het weideseizoen.	De koeien moeten de mogelijkheid hebben om minstens tijdens het weideseizoen de weide op te gaan.	visuele controle van mogelijkheid tot weidegang tijdens beweidsseizoen of controle voldoende grasland via verzamelaanvraag of eventueel via beweidsregister of teeltfiche	
	2.6	De kalveren kunnen zogen bij koeien in eerste levensmaanden.		visuele controle	
	2.7	De dieren worden onthoofd onder verdoving en met gebruik van een pijnstillert.	Verdoving en pijnstillert zijn nodig om voor dit punt in aanmerking te komen. Verdoving is wettelijk verplicht, het gebruik van een pijnstillert niet.	controle via TVD document en interview veehouder	
	2.8	De veehouder gebruikt technische hulpmiddelen om het exacte afkalftijdstip te bepalen.	opvolging kalving kan via temperatuursopvolging of via technische hulpsystemen (bv. sensoren, ...)	controle op aanwezigheid of hulpsystemen, notitieschrift temperatuur per dier	
	2.9	De veehouder beschikt over een propere afkalfruimte en/of keizersnedebox (eventueel met katrol) om de kalving maximaal te faciliteren.		Visuele controle aanwezigheid afkalfruimte en/of keizersnede box	
	2.10	De veehouder maakt gebruik van bodywarmers of verwarmingslampen bij de kleine kalveren tijdens koude periodes.		Controle op aanwezigheid bodywarmers, verwarmingslampen	
	2.11	De dieren blijven tijdens de winterperiode op stal of de veehouder voorziet de nodige beschutting voor de dieren die tijdens deze winterperiode op de weide verblijven.		Controle via interview veehouder of aanwezigheid schuilhok/stal	
	2.12	De dieren moeten de nodige beschutting hebben tegen de zon tijdens een hitteperiode.	Aanwezigheid van een schuilhok in de weide of natuurlijke beschutting (bv. bomen, kleine landschapselementen, ...) waar dieren kunnen schuilen en schaduw vinden. Dit is ook opgenomen in de sectorgids dierlijke productie.	Visuele controle en interview veehouder	

Duurzaamheidsmonitor Vleesvee 2023 - versie 22/12/2022

	Duurzaamheidsinitiatief	Verduidelijking	Controle	Aankruisvak
	2.13 De veehouder beoordeelt dierenwelzijn via een dierenwelzijnscore of –applicatie of –indicatoren.		Applicatie/methode tonen (bv: Dierenwelzijn Scan applicatie, dierenwelzijnsrapport van erkende bedrijfsdierenarts)	
	2.14 De veehouder zet maximaal in op de opfok van zijn dieren en tracht zijn sterfte te beperken. Zijn opfokscore bedraagt minstens 95%.	Opfokscore = 100% - kalversterftecijfer Kalversterftecijfer = aantal afgevoerde kalveren (50kg) naar Rendac t.o.v. het totaal aantal dieren, uitgedrukt in percent.		
Energie	3.1 Het bedrijf beperkt de primaire energiebehoefte via spaarlampen in de stal (HPS, HPI, LED).		visuele controle of facturen	
	3.2 De veehouder heeft energiebegeleiding gehad en/of een energiescan laten uitvoeren		bewijs van energiescan voorleggen	
	3.3 Het elektriciteitsverbruik van het bedrijf is ten dele of volledig afkomstig van duurzame eigen productie via zonnepanelen, een vergistingsinstallatie of windmolens:	Minstens 1 aanwezig + notering jaarlijkse productie + aandeel (%) van benodigde eigen energiebehoefte van het bedrijf	controle op aanwezigheid	
	3.3.1 - zonnepanelen: kWh, = % van energiebehoefte van het bedrijf			
	3.3.2 - vergistingsinstallatie:kWh, = % van energiebehoefte van het bedrijf			
	3.3.3 - windmolens:kWh, = % van energiebehoefte van het bedrijf			
	3.4 De veehouder koopt groene stroom aan via een leverancier:kWh = % van energiebehoefte van het bedrijf		facturen stroomleverancier	
3.5 De veehouder beperkt de primaire energiebehoefte via warmwaterproductie met zonneboiler				
Biodiversiteit	4.1 De veehouder houdt zwaluwnesten/vleermuizenpopulatie/uilenpopulatie in stand.	Aanwezigheid van zwaluwnesten, uilenbakken, ...	visuele controle of interview veehouder	
	4.2 De veehouder is ingeschreven op één van de volgende BO/AMKV of Ecoregeling of sloot een overeenkomstige BO met een natuurvereniging:	BO: beheersovereenkomst (Vlaanderen) AMKV: AgroMilieu- en KlimaatVerbintenis (Vlaanderen)	Controle via contract	
	4.2.1 akkervogel-/weidevogelbeheer/hamsterbescherming	BO (Vlaanderen)		
	4.2.2 bufferstroken (éénjarig of meerjarig)	BO of ecoregeling (Vlaanderen)		
	4.2.3 behoud lokale veerassen	AMKV (Vlaanderen) of AMKV Houden van bedreigde rassen (Wallonië)		
	4.2.4 ecologisch beheerd grasland	Ecoregeling (Vlaanderen)		
	4.2.5 Kruidenrijk grasland	Ecoregeling (Vlaanderen)		
	4.2.6 Soortenbescherming (bv. botanisch grasland, faunavoedselgewassen, luzernehooiland, faunagrassland, fauna-akkers)	BO (Vlaanderen) of AMKV Grasland met hoge biologische waarde (Wallonië)		
	4.2.7 perceelsrandenbeheer (bv. akkerranden, bloemenranden)	BO (Vlaanderen) of AMKV Met gras bezaaide perceelsrand (Wallonië)		
	4.2.8 beheer van kleine landschapselementen	BO (Vlaanderen)		
	4.2.9 botanisch beheer	BO (Vlaanderen)		
	4.2.10 Langdurige bodembedekking	Ecoregeling (Wallonië)		
	4.2.11 Milieuvriendelijke gewassen	Ecoregeling (Wallonië)		
	4.2.12 Ecologische netwerke	Ecoregeling (Wallonië)		
	4.2.13 Vermindering van productiemiddelen	Ecoregeling (Wallonië)		
4.2.14 Blijvend grasland afhankelijk van de veebezetting	Ecoregeling (Wallonië)			
4.3 De veehouder draagt bij tot het in stand houden van valleilandschappen door het aanhouden van blijvend grasland. Er is minstens 25 % aandeel blijvend grasland in de totale ruwvoederteeletovervlakte	Onder ruwvoederteeelten worden grasland, grasklaver en mais verstaan. De teelten blijvend grasland worden met de status "BG" aangeduid op de VA	controle via VA		
4.4 De veehouder draagt bij tot het onderhoud en het in stand houden van natuurweiden via begrazing of maaien.		bewijs via inscharingscontract met natuurvereniging of overheid of interview veehouder		
4.5 De veehouder doet aan diervriendelijk maai-beheer	De veehouder probeert tijdens het maaien maximaal te voorkomen dat vogels of kleine zoogdieren gedood worden tijdens het maaien (bv. schrikbalken op maaimachine, aangepast maai patroon, ...)	Interview veehouder		

Duurzaamheidsmonitor Vleesvee 2023 - versie 22/12/2022

	Duurzaamheidsinitiatief	Verduidelijking	Controle	Aankruisvak
	4.6 De veehouder maakt oordeelkundig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen: geldige fytohygiene of uitbesteding sproeien aan loonwerker		Fytohygiene: via fytoweb, Uitbesteding sproeien: facturen loonsproeier	
Milieu en omgeving	5.1 De veehouder zet in op een verzorgde bedrijfsomgeving en zorgt voor milieuvriendelijke afvalverwerking.		visuele controle + contract, factuur of afleveringsbewijs op het containerpark/afvalophaler of interview veehouder	
	5.2 De veehouder zet in op een milieuvriendelijke bestrijding van insecten en ander ongedierte.	Als milieuvriendelijke technieken worden beschouwd: insectenvallen, vliegenplakkers, elektrische lampen, muizen/rattenvallen, ...). Lijmplaten om knaagdieren te bestrijden komen niet in aanmerking	visuele controle of via facturatie/contract bestrijdingsfirma	
	5.3 De veehouder voedert de dieren bij tijdens de weideperiode op een verharde of propere voederplaats.	de voederplaats in de weide mag geen modderpoel zijn	visuele controle	
Dierenvoeding	6.1 De veehouder optimaliseert de voederefficiëntie via kuilanalyses en een rantsoenberekening.		aanwezigheid van kuilanalyses max 1 jaar oud	
	6.2 De veehouder zet in op de productie van eigen of regionaal geproduceerde ruw- en krachtvoerders (Mais, gras, granen, voederbieten,...)		Controle via contract BO, VA of facturen zaaizaad, of een regionale aankoop-overeenkomst (regionaal= België, GHLuxemburg, Frankrijk (de regio's Nord-Pas-de-Calais, Picardië, Haute-Normandie, Île-de-France, Champagne-Ardenne, Elzas en Lotharingen), Duitsland, de deelstaten Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Hessen, Saarland, Baden Württemberg), Nederland (de regio's Zuid-, West- en Oost-Nederland)	
	6.3 De veehouder zet in op de teelt van eiwitrijke ruw- of krachtvoerders zoals bv. Luzerne, grasklaver, veldbonen, lupines, en soja.	Vlinderbloemige voedergewassen fixeren stikstof uit de lucht via rhizobiumbacteriën op hun wortels. Deze gewassen hebben typisch een hoog eiwitgehalte en dragen zo bij tot de eiwitafhankelijkheid van rundveebedrijven.	Er is een AMV "vlinderbloemigen" afgesloten of via het teeltplan of facturen van de laatste 3 jaar van zaden wordt de teelt van vlinderbloemigen aangetoond .	
	6.4 De veehouder maakt gebruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja.	Alle veevoederfirma's die lid zijn van BFA leveren enkel gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja.	Controle via facturen en lijst van bij BFA-leden, te raadplegen op website van BFA. Enkel een FCA-certificaat is niet voldoende.	
	6.5 De veehouder maakt gebruik van bijproducten (bv. bierdrif, bietenpulp, bijproducten van de bio-ethanolvergisting, groentenresten, ...).	Groentenresten, geen groentenfval	controle via facturen	
	6.6 De veehouder dient voldoende en vlug kwaliteitsvolle biest toe aan de kalveren.	Voldoende biest: 10% van het lichaamsgewicht van het kalf is aanbevolen 'Vlug' = binnen de 6 u na de geboorte	interview veehouder	
Bodem	7.1 De veehouder is ingeschreven op één of meerdere van volgende Ecoregelingen:		Controle overeenkomst / Verzamel aanvraag of interview	
	7.1.1 - mechanische onkruidbestrijding	Vlaanderen		
	7.1.2 - teelttechnische erosiebestrijding (bv. drempels aanleggen, niet-kerende bodembewerking, volleldsinzai mais)	Vlaanderen		
	7.1.3 - Lange bodembedekking en/of	Wallonië		
	7.1.4 - voldoet aan GLMC 5 Grondbewerking om het risico van bodemaantasting en erosie te beperken, in voorkomend geval rekening houdend met de helling (extreem, zeer hoog of hoog erosierisico)	Wallonië		
	7.2 De veehouder neemt initiatief om het C-gehalte in de bodem op te drijven via het gebruik van stalmest of gecertificeerde compost of teeltafwisseling gras/akkerland of de aanwezigheid van tijdelijk en/of permanent grasland.	De veehouder is ingeschreven op de Ecoregeling 'Organische koolstof in de bodem' (Vlaanderen) Controle via factuur loonwerker/leveringsbon/eigen bemestingsfiche/controle VA (Wallonië)	Controle overeenkomst / Verzamel aanvraag of interview (Vlaanderen) Controle via factuur loonwerker/leveringsbon/eigen bemestingsfiche/controle VA (Wallonië)	
	7.3 De veehouder maakt gebruik van precisiebemestingstechnieken zoals het toedienen van drijfmest via een mestinjector en/of kunstmest met kantenstrooier.	minstens aan 1 van beide voldoen	eigen toestel (fysiek aanwezig of factuur) of factuur loonwerker	
	7.4 De veehouder laat een standaard grondontleding uitvoeren met bemestingsadvies om de 5 jaar per 10 ha		Advies of analyse tonen (niet ouder dan 5 jaar)	
	7.5 Op% van het akkerbouwareaal worden vanggewassen toegepast. (Opp. vanggewassen + groenbedekkers tov totale oppervlakte)	* Uitspoeling van reststikstof naar oppervlaktewater voorkomen * Verhoogt na inploegen het organische stofgehalte => betere bodemvruchtbaarheid en wateropslagcapaciteit * Voorkomt erosie	Verzamel aanvraag.	
	8.1 De veehouder maakt gebruik van alternatieve waterbronnen:	Reinigingswater voor bv. beregening, besproeien van teelten	Visueel of factuur regenwaterput/opvang of interview veehouder	
8.1.1 regenwater				

Duurzaamheidsmonitor Vleesvee 2023 - versie 22/12/2022

	Duurzaamheidsinitiatief	Verduidelijking	Controle	Aankruisvak
Water	8.1.2 oppervlaktewater			
	8.1.3 reinigingswater			
	8.2 De veehouder zet in op de zuivering van afvalwater via:		Visueel	
	8.2.1 rietvelden			
	8.2.2 biofilter			
	8.2.3 waterzuivering			
Sociaal	9.1 Het bedrijf is erkend als kijkboerderij/bezoekboerderij of neemt deel aan publieke activiteiten voor vulgarisatie van de landbouw.		bewijs van samenwerking met organisatie, inrichting bedrijf,	
	9.2 Het bedrijf is erkend als zorgboerderij (opvang van hulpbehoevenden) door een lokale/regionale overheid.		bewijs van zorgboerderij	
	9.3 Het bedrijf commercialiseert zijn dieren via de korte keten (hoevewinkel, directe verkoop slager, directe verkoop aan buurtwinkel, buurtsupermarkt, ...).		controle op aanwezigheid of via facturatie	
	9.4 Het bedrijf ontwikkelt toeristische activiteiten (gastenverblijf, B&B, ...).		controle op aanwezigheid, uitgeschreven facturen	
	9.5 het bedrijf neemt deel in samenwerkingsverbanden zoals een machinerij, producentenorganisatie, ...	1 of meerdere aanwezig	bewijs van lidmaatschap	
Economisch	10.1 De veehouder voert een door de regionale overheden erkende bedrijfseconomische boekhouding.		voorleggen boekhouding of factuur van boekhouding	
	10.2 De veehouder beschikt over een weeginstallatie om de gewichten van zijn dieren op te volgen.		controle op aanwezigheid of bewijs via factuur	
	10.3 De veehouder haalt voldoende groei bij zijn dieren. De gemiddelde karkasgroei/dag van de stieren op IVB is groter dan 750 g/dag.		Controle via IVB gegevens	
Klimaat	11.1 De veehouder zet in op lokale mestafzet (afzet op eigen grond of in burenregeling) om het transport van mest maximaal te beperken		Mestbankaangifte tonen	
	11.2 Wat is de gemiddelde leeftijd van eerste kalving op het vleesveebedrijf? - aanbevolen 24 maanden			
	11.3 Om de methaanuitstoot van de runderen op zijn bedrijf te reduceren neemt de veehouder volgende maatregelen, conform de bepalingen van het Conveant Enterische Emissies: a) Toevoeging van nitraat aan het afmestrantsoen		Zie maatregel 10: Nitraat voor vleesvee op het rundveeloket. Facturen en/of leveringsbonnen EN rantsoenberekening aanwezig. Er moet 1% nitraat op het totale rantsoen uitgedrukt in droge stof zijn toegevoegd in het krachtvoeder dat tijdens de afmestperiode wordt gebruikt.	
	11.4 De veehouder produceert op zijn bedrijf minstens 85% stalmest.	Mestbankaangifte: productie N uit vaste mest bedraagt minstens 85%, 15% mag drijfmest zijn.	Mestbankaangifte	
	11.5% van de percelen van het vleesveebedrijf betreft blijvend grasland.		Verzamelaanvraag	
	11.6 De veehouder heeft een ingetekend op een Ecoregeling of heeft een AMKV afgesloten voor het langer aanhouden van grasland. (bv. van tijdelijk naar blijvend grasland of aanhouden van grasland voor een periode van langer dan 10/15 jaar)			
	11.7 De veehouder liet een individuele berekening van de carbon footprint van zijn bedrijf uitvoeren via een of meerdere van onderstaande systemen:			
	11.7.1 DECIDE 2.0 -kg CO2 Equivalent / kg vlees			
	11.7.2 Cool farm tool -kg CO2 Equivalent / kg vlees			
	11.7.3 Klimrek -kg CO2 Equivalent / kg vlees			